

Delrapport 1

Prosjekt til fordypning, 2008

Dette er den første av flere delrapporter fra Fafo som tar for seg innføringen av prosjekt til fordypning i perioden 2007 til 2011.

Delrapporten inngår i evalueringen av Kunnskapsløftet.

RAPPORT | SIST ENDRET: 10.02.2009

Tittel:

Prosjekt til fordypning – mellom skole og arbeidsliv : delrapport 1, evalueringen av Kunnskapsløftet

Rapporten:

[Last ned rapporten hos Fafo \(PDF\)](#)

Forfatter:

Marianne Dæhlen, Anna Hagen og Dagfinn Hertzberg

Utgiver:

Fafo

År:

2008

Evaluering av Kunnskapsløftet 2006–2012

[Her finner du alle rapportene fra evalueringen av Kunnskapsløftet.](#)

Prosjekt til fordypning er obligatorisk for alle elever på vg1 og vg2 i yrkesfaglige utdanningsprogram. Hovedintensjonen med faget er at elevene skal få erfaring med innhold, oppgaver og arbeidsmåter som karakteriserer de ulike yrkene innen utdanningsprogrammet, noe som kan bidra til at det blir lettere å velge utdanningsløp.

Et hovedtema i denne delrapporten er i hvilken grad og på hvilken måte prosjekt til fordypning har påvirket elevens motivasjon og forutsetninger til å gjennomføre opplæringen i skole. Det er lagt opp til stor lokal

frihet i gjennomføringen av prosjekt til fordypning og for lokale samarbeidsmodeller mellom skole og arbeidsliv. I denne rapporten har Fafo sett på ulike samarbeidsformer mellom skole og arbeidsliv og modeller for organisering og gjennomføring av prosjekt til fordypning.

Rapporten tar for seg prosjekt til fordypning i de fire fagene: tømrerfaget, helsearbeiderfaget, kokkfaget og bilmekanikerfaget i 5 fylker. Den er bygd opp rundt intervjuer med elever, yrkesfaglærere, rektorer og samarbeidspartnere i arbeidslivet. I tillegg har forskerne intervjuet skoleeiere om fylkenes planer for prosjekt til fordypning og om den sentrale organiseringen.

Skoleeiere er opptatt av at prosjekt til fordypning kan gi elevene et bedre grunnlag for egne utdannings- og yrkesvalg og derved bidra til at flere gjennomfører videregående opplæring innenfor normal opplæringstid. Noen fylker har etablert felles møteplasser mellom bedrifter og skoler og ser på prosjekt til fordypning som en mulighet til økt samarbeid mellom skoler og arbeidsliv.

Gjennomføringen av prosjekt til fordypning krever et nært samarbeid mellom videregående skoler og det lokale arbeidslivet. Delrapporten viser at dette samarbeidet er preget av enkeltpersoners faglige kontakter og nettverk. Rektorene opplever at økt kontakt med arbeidslivet har ført til større behov for å formalisere nettverk og avtaler med bedrifter. Flere bedrifter gir uttrykk for at de i større grad ønsker å delta i planleggingen av elevenes praksisperiode. Rapporten peker på at bedriftene så langt ikke er godt nok kjent med innholdet i Kunnskapsløftet.

Hovedinntrykket fra intervjuene er at faget i hovedsak får karakter av yrkesorientering på vg1, mens det legges større vekt på fordypning og praksisperioder i arbeidslivet på vg2. Skolene opplever ikke at prosjekt til fordypning har medført store endringer når det gjelder samarbeid med arbeidslivet.

Arbeidslivet mener at arbeidslivspraksis har stor betydning både for elevene og bedriftene og at kontakten med skolen er viktig for rekrutteringen av lærlinger til egen arbeidsplass. Noen lærere opplever at teorisvake elever får positive mestringsopplevelser i praksis, mens andre peker på at denne gruppen har bedre læringsutbytte på skolen.

Elevene er positive til arbeidslivspraksis og mener at de lærer mye som de ikke ville lært på skolen. De opplever at det er forskjellig å ha praksis på skole og i bedrift. I arbeidslivet er det tydeligere krav enn det elevene er vant til fra skolen. Det forventes at eleven møter presis og kravene til effektivitet oppleves som større. Likevel opplever ikke elevene at de har hatt problemer med å tilpasse seg disse kravene.

Når det gjelder integrering av teori og praksis, peker rapporten på at det i stor grad er elevens ansvar å se sammenhenger mellom lærestoffet på skolen og den praksisbaserte læringen i arbeidslivet. Rapporten understreker at elevens erfaringer og kompetanse fra praksisperioden i større grad kan brukes som en ressurs i opplæringen i skole.

Forskerne har drøftet funnene i undersøkelsen opp mot fire modeller for organisering og gjennomføring av prosjekt til fordypning. De finner at både fagets egenart, det lokale arbeidsmarkedet, tilgang på ressurser og dessuten rammer og føringer fra skoleledelsen har stor betydning ved valg av modell.

